

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 4Tdo/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620010182
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7620010182.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného K. P. M., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 20. decembra 2023, o dovolaní obvineného K. P. M. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. apríla 2021, sp. zn. 8To/21/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného K. P. M. **o d m i e t a.**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 9. februára 2021, sp. zn. 5T/31/2020 bol obvinený K. P. M. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- v dobe od 3. októbra 2019 asi od 18.30 hod. do 4. októbra 2019 do 02.30 hod. v kuchyni a spálni podnájmu a spoločných priestorov v bytovom dome číslo XX na ulici E. v Q. Z. V. pod vplyvom alkoholických nápojov, po predchádzajúcom konflikte opakovane poškodenú P. A. bil po tvári, škrtil, ťahal za vlasy, dobehol ju pod schodmi a chytil ju za vlasy a odtiahol späť do bytu, pričom uvedeným konaním jej podľa znaleckého posudku z odvetvia chirurgie a traumatológie spôsobil mnohopočetné pomliaždeniny v oblasti hlavy a tváre, so zakrvácaním do spojivky pravého oka, pomliaždeniny v oblasti krku, obojstranné pomliaždeniny v oblasti hrudníka, ľavého prsníka a zadnej strany hrudníka a pomliaždenie v oblasti končatín s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 10 - 14 dní a akútnu reakciu na stres po traumatickom zážitku.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň súd prvého stupňa uložil obvinenému podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd uložil obvinenému aj povinnosť nahradiť poškodenej V., T. A. škodu v sume 1.324,12 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podali prokurátor a obvinený odvolania s tým, že Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na podklade odvolania prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vo veci sám rozhodol tak, že obvinenému podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 19 (devätnásť) mesiacov, pre výkon ktorého ho

podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Proti naposledy uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Romana Škerlíka, advokáta so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 61, vo svoj prospech, dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), písm. g) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený namietal nezákonnosť vykonaných dôkazov, a to predovšetkým vykonanej fotodokumentácie poukazujúc na, podľa jeho názoru, rozdiely v zachytení tých istých zranení a častí tela poškodenej, čo vzbudzuje pochybnosti o hodnovernosti a zákonnosti vyhotovených fotografií. Namietal taktiež, že záznamy z európskeho informačného systému registrov trestov boli pozmenené a nezodpovedajú skutočnosti s tým, že súd si riadne neoveril správnosť týchto záznamov porovnaním predložených listín s databázou európskeho informačného systému registra trestov, čím by zistil, že listiny nachádzajúce sa v súdnom spise nezodpovedajú týmto záznamom. Obdobne tak tvrdil, že znalec MUDr. P. T., PhD. pri vypracovaní znaleckého posudku pozmenil otázky zadané súdom, pričom takto podaný znalecký posudok je v zmysle Trestného poriadku neprípustný, navyše porovnaním otázok zadaných súdom a obsahu znaleckého posudku je zrejmé, podľa názoru obvineného, že znalec neodpovedal na zadané otázky, a preto súd nemohol z jeho záverov vychádzať a pokiaľ tak urobil, rozhodol na základe nezákonného dôkazu. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu plynúcemu z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku namietal, že pri tlmočení jeho výpovede do slovenského jazyka tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, došlo k pozmeneniu obsahu a významu jeho výpovede, v dôsledku čoho protokolované výpovede nezodpovedajú tomu, čo v skutočnosti uvádzal v anglickom jazyku, pritom podľa § 2 ods. 20 Trestného poriadku má právo na tlmočníka a prekladateľa, obsahom ktorého je povinnosť náležitého tlmočenia tak, aby nedochádzalo ku skresľovaniu, či pozmeneniu obsahu a významu výpovede obvineného s tým, že opačný prípad je potrebné hodnotiť ako závažné porušenie práva na obhajobu. Namietal ďalej, že súd prvého stupňa nevykonal ním navrhované dôkazy, pričom krajský súd sa s takýmto postupom okresného súdu stotožnil, avšak tým porušil jeho právo na obhajobu, pretože vykonal len dôkazy v neprospech obvineného v rozpore s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktoré mu ukladá vykonávať aj dôkazy svedčiace v jeho prospech. Namietal ešte, že pokiaľ by sa skutok odohral tak, ako bol ustálený, na mieste činu by sa museli nachádzať aj krvné stopy poškodenej, avšak zaistené stopy krvi patrili len obvinenému, čo súd pri hodnotení dôkazov opomenul. Poukazujúc na obsah uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2010, spisovej značky 5To/20/2010, R 38/1968, R 38/1970 k dovolaciemu dôvodu plynúcemu z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietal nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k aplikácii zásady „in dubio pro reo“. V tejto súvislosti vyjadril názor, že po vykonanom dokazovaní stále pretrvávali pochybnosti o tom, že spáchal skutok, za ktorý bol odsúdený. Uvedené, podľa jeho názoru, potvrdzuje aj tá skutočnosť, že súd prvého stupňa pozmenil skutkovú vetu oproti podanej obžalobe, ako aj právnu kvalifikáciu, pričom neuznal zločin znásilnenia a zločin sexuálneho násillia, ale len prečin ublíženia na zdraví, keďže nemal preukázané, že by sa obvinený dopustil konania majúceho znaky uvedených zločinov s tým, že súd prvého stupňa správne uviedol, že v tomto prípade tvrdenia poškodenej o znásilnení ďalšie vykonané dôkazy nepotvrdzujú, avšak okresný súd sa už nekriticky stotožnil s výpoveďou poškodenej v tom smere, že jej ublížil na zdraví, pokiaľ však výpoveď poškodenej nie je hodnoverná, súd z jej obsahu nemohol vychádzať, pritom okrem výpovede poškodenej niet iného dôkazu, že zranenia jej vznikli v čase, keď bola s obvineným v domácnosti, a že jej ich on spôsobil s tým, že všetky ostatné dôkazy majú povahu nepriameho dôkazu, a to vrátane vyjadrenia svedkyne F. J., pričom žiaden z týchto nepriamych dôkazov nebol spôsobilý preukázať, že zranenia poškodenej spôsobil práve obvinený.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves a súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves (ďalej tiež „prokurátor“), ktorý vo svojom podaní vyjadril názor, že zákonné podmienky pre podanie dovolania v prejednávanej trestnej veci nie sú splnené. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že celé dokazovanie bolo vykonané za účasti obhajcu obvineného a tlmočníka s tým, že podstatné listiny v trestnom konaní boli preložené do anglického jazyka, pričom obvinený v plnom

rozsahu uplatnil svoje práva vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich a navrhovať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, preto, podľa názoru prokurátora, právo obvineného na obhajobu nebolo porušené. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. c) Trestného poriadku uviedol, že súdy nižšieho stupňa v súlade so zásadou vyplývajúcou z ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku podrobným spôsobom odôvodnili svoje skutkové zistenia s uvedením úvah, ktorými sa pri hodnotení vykonaných dôkazov riadili s tým, že poškodenie zdravia P. A. obvineným bolo, podľa názoru prokurátora, jednoznačne preukázané okrem jej svedeckej výpovede aj obsahom lekárskeho správ, fotodokumentáciou zranení, znaleckým dokazovaním a svedeckou výpoveďou F. J., pričom použitie násillia voči poškodenej potvrdil vo svojej výpovedi aj obvinený s tým, že odvolací súd sa námietkami a podaniami obvineného týkajúcimi sa nezákonného postupu orgánov činných v trestnom konaní, sudcov, obhajoby, tlmočníkov a znalcov zaoberal, avšak nezistil opodstatnenosť žiadnej z jeho námietok. Celé dokazovanie bolo tak, podľa názoru prokurátora, vykonané zákonným spôsobom s tým, že vytvorilo dostatočný podklad pre rozhodnutie o vine a treste dovolateľa. Prokurátor vo svojom vyjadrení ešte uviedol, že podklady o odsúdení obvineného vo Veľkej Británii vyplynuli z oficiálnych informácií uvedených v trestnom spise, navyše súd neposúdil odsúdenie cudzozemským súdom ako prirážajúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol.

Obvinený v replike k vyjadreniu prokurátora vyjadril názor, že je nemožné, aby fotografie tela poškodenej boli vyhotovené v jednom období, keďže to uviedol policajný prekladateľ na policajnej stanici a navyše to isté pomliaždenie nemôže mať 3 rôzne odtiene farby. Z výpovede MUDr. Q. A. v tom smere, že poškodená mala 5 malých pomliaždení a početné odreniny dovolateľ vyvodil záver, že poškodená si pomliaždenia sama znásobovala, sama si robila rezné rany a po ôsmich mesiacoch sa snažila povedať, že ich spôsobil obvinený, pritom on (obvinený) spočítal odreniny poškodenej boli 4 a 2 z nich boli 10 dní staré, preto si myslí, že preto ju prvá sudkyňa nazvala klamárkou. V tejto súvislosti ešte namietal, že malé červené pomliaždenia o veľkosti 1 centimeter sú príliš malé na to, aby boli spôsobené cudzou rukou alebo úderom. Tvrdil, že poškodená bola fotografovaná trikrát, nie raz s tým, že túto skutočnosť potvrdila aj samotná P., poukázal na, podľa jeho názoru, nezrovnalosti v uvádzaných časoch, kedy boli fotografie vyhotovované s tým, že podľa jeho názoru existujú 2 rôzne skupiny fotografií, 1 s plným osvetlením, druhá bez osvetlenia, pričom jeho advokátka a druhej sudkyňi a odvolaciemu súdu bola poskytnutá iná skupina sedemdesiatich štyroch fotografií s plným osvetlením, čo znamená, že to boli iné fotografie, nie tie isté vymyslené dôkazy. Poukázal ďalej na, podľa jeho názoru, rozdiely v jednotlivých fotografiách zachytávajúcich tú istú predlohu. Doplnil, že MUDr. P. T. nezákonne zmenil otázku sudkyne, pretože policajka F. F. mu povedala lož o jeho údajnom trestnom zázname, čo pripustil aj na súde. Namietal, že správa B. V. nebola preložená do angličtiny, dostal ju až po falošnom odsúdení, navyše mu nebolo dovolené s ním hovoriť, alebo ho predvolať na súd, pritom poškodenú vyšetril o 11 hodín neskôr, keď si navýšila počet pomliaždení a potvrdil by, ako ktorýkoľvek iný doktor na svete, že nemohla mať červené pomliaždenia 11 hodín neskôr. Namietal taktiež, že mu nebolo dovolené položiť 100 ďalších otázok, ani sa vyjadrovať k veciam. Tvrdil, že každé druhé slovo poškodenej bola lož, čo potvrdil aj psychologický posudok PhDr. A. V. a namietal, že F. J. nie je svedok, keďže je to stará mama poškodenej, ktorá ju videla asi 10 hodín neskôr a neopísala žiadne zranenia, pričom pravý svedok, ktorý poškodenú videl je policajt, ktorý prišiel ako prvý, avšak nebolo mu umožnené ho predvolať ani mu položiť otázky s tým, že krajský súd sa nemohol vyrovnáť so všetkými jeho námietkami, pretože mu nebolo umožnené ich vzniesť. Zdôraznil, že nikdy nepripustil, ani nepotvrdil, že by útok spáchal s tým, že záznam o jeho predchádzajúcom trestnom čine je falošný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania, teda k dokazovaniu. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistene porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi však ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného, a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný

za vinného z prísnejšieho (prípadne miernejšieho) trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Naposledy citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom podradený.

Vychádzajúc z ustanovení § 374 ods. 1 Trestného poriadku a § 385 ods. 1 Trestného poriadku je úlohou obvineného (kvalifikovane zastúpeného obhajcom), keďže dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 1/2010), aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby dovolaním napádaného rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, pritom úlohou dovolacieho súdu nie je domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli spočívať konkrétne dôvody obvineného námietok (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 518/2019) s tým, že je už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Obvinený vzhliadol naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku v tom, že fotodokumentácia zranení poškodenej nebola vykonaná v súlade so zákonom poukazujúc pri tom na, podľa jeho názoru, rozdiely medzi jednotlivými fotografiami (hoci majú zachytávať tú istú časť tela poškodenej alebo to isté zranenie) a vyjadrujúc presvedčenie, že existujú viaceré varianty fotografií vyhotovené v rôznych časoch.

V tejto súvislosti je potrebné v prvom rade uviesť, že ide o námietky skutkového charakteru týkajúce sa hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré sú však z dovolacieho prieskumu, ako to už vyššie uvedené, s ohľadom na znenie ustanovenia § 371 ods. 1, písm. i), časť vety za bodkočiarkou, Trestného poriadku (správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť) vylúčené.

Súdy nižšieho stupňa dospeli k skutkovému záveru, že poškodená v skutkovej vete popísané a fotodokumentáciou založenou v spise zachytené zranenia utrpela, pričom pri hodnotení tohto dôkazu dospeli k záveru, že vyššie uvedené námietky obvineného hodnovernosť a presvedčivosť tohto dôkazu nespochybňujú, pričom ich úvahy v tomto smere, a to aj s odkazom na závery znaleckého dokazovania znalca z odboru zdravotníctvo MUDr. V. A., ktoré nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne, najvyšší súd s ohľadom na jeho viazanosť zisteným skutkom [§ 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku] nemôže skúmať a ani meniť.

Nad rámec uvedeného len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že čas vyhotovenia „jednej sady“ fotografií tak, ako to konštatovali už súdy nižšieho stupňa, je zrejmy z obsahu spisu (fotodokumentácia zranení poškodenej bola vyhotovená počas prehliadky jej tela v čase od 06.55 hod. do 07.10 hod.), pričom

nič (okrem tvrdení obvineného) nenasvedčuje tomu, že by orgány činné v trestnom konaní pri ich vyhotovovaní nepostupovali v súlade so zákonom, či v uvedenom čase alebo že by vyhotovovali rôzne sady fotografií v rôznom čase.

Obdobne tak do kategórie skutkových námietok patrí aj dovolateľom namietaná nesprávna aplikácia zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech obvineného), keďže jej aplikácia prichádza do úvahy v štádiu hodnotenia dôkazov a je jeho súčasťou. Napokon sám obvinený v podanom dovolaní odôvodnil svoje námietky v tomto smere tým, že súd prvého stupňa napriek tomu, že časti výpovede poškodenej (ohľadom znásilnenia) neuveril (teda vyhodnotil časť jej výpovede ako nedôveryhodnú), následne sa s jej výpoveďou v časti ublíženia na zdraví nekriticky stotožnil (teda vyhodnotil túto časť výpovede poškodenej ako dôveryhodnú). Námietky týkajúce sa hodnotenia dôkazov majú však, ako to už bolo vyššie uvedené, skutkový charakter, ktoré sú z dovolacieho prieskumu vylúčené.

Nad rámec uvedeného, len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že súdy nižšieho stupňa zrozumiteľným spôsobom vysvetlili, akými úvahami, ktoré nie je možné považovať za svojvoľné či arbitrárne, sa spravovali pri vyvedení záveru o vine obvineného [ktorý oprel o výpoveď poškodenej v tej časti, ktorá bola podporená ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi, a to fotodokumentáciou jej zranení, lekáskymi správami popisujúcimi jej zranenia, znaleckým dokazovaním z odboru zdravotníctva, výpoveďou svedkyne F. J., ktorá bezprostredne po skutku videla, že poškodená je zbitá (zmodretá, opuchnutá, oči podliate krvou) a čiastočne aj výpoveďou obvineného, ktorý pripustil, že poškodenú udieral].

Námietky týkajúce sa nesprávnej právnej kvalifikácie nie je možné s ohľadom na vyššie uvedené (viazanosť dovolacieho súdu skutkovým stavom zisteným súdmi nižšieho stupňa) úspešne oprieť o skutkové námietky, a to ani v tom smere, že pokiaľ by súdy nižšieho stupňa inak zistili skutkový stav, skutok by museli inak právne kvalifikovať (takáto námietka sa len snaží obísť zákonom stanovenú viazanosť dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom).

Ako to už bolo vyššie uvedené, dovolací súd v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku „len“ preskúmava, či súdmi nižšieho stupňa zistený (v dovolacom konaní už nemenný) skutok bol správne právne kvalifikovaný, teda či súdy nižšieho stupňa nimi zistený skutok uvedený v skutkovej vete ich rozhodnutí podradili pod správnu skutkovú podstatu.

V prejednávanej veci súdy nižšieho stupňa posúdili konanie obvineného ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona sa prečinu ublíženia na zdraví dopustí ten, kto inému úmyselne ublíži na zdraví, pričom podľa § 123 ods. 2 Trestného zákona ublížením na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného s tým, že podľa ustálenej súdnej praxe sa nie iba krátkym časom v tejto súvislosti rozumie doba okolo 7 dní (R 46/1984).

Zo skutkovej vety rozsudku okresného súdu, s ktorej znením sa krajský súd bez výhrad stotožnil, v podstate (zjednodušene povedané) plynie, že obvinený v dobe od 3. do 4. októbra 2019 opakovane poškodenú P. A. bil po tvári, škrtil, ťahal za vlasy, ťahal ju do bytu, čím jej spôsobil mnohopočetné pomliaždeniny v oblasti hlavy a tváre, so zakrvácaním do spojivky pravého oka, pomliaždeniny v oblasti krku, obojstranné pomliaždeniny v oblasti hrudníka, ľavého prsníka a zadnej strany hrudníka a pomliaždenie v oblasti končatín s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní 10 - 14 dní a akútnu reakciu na stres po traumatickom zážitku.

Z uvedeného, keďže obvinený bitím poškodenej, teda úmyselne, spôsobil jej zranenia, z ktorých sa liečila minimálne 10 dní, je zrejmé, že obvinený poškodenej úmyselne ublížil na zdraví, teda dopustil sa prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Súdy nižšieho stupňa teda zistený skutok správne právne kvalifikovali.

Pokiaľ obvinený dôvodil, že znalec MUDr. P. T. pozmenil otázky položené súdom, k tomu je potrebné uviesť, že išlo o svedka, ktorý podal odborné vyjadrenie, nie znalecký posudok, a ktorý navyše

riadne odpovedal na otázky položené súdom. Obvinený nekonkretizoval, ako svedok pozmenil otázky položené súdom (neuviedol v čom konkrétne ich pozmenil), pritom úlohou najvyššieho súdu, ako to už bolo vyššie uvedené, nie je domýšľať si, čo mal obvinený pri tejto námietke na mysli (dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním, je preto vecou obvineného, zastúpeného obhajcom, aby chyby napadnutého rozhodnutia alebo jemu predchádzajúceho konania konkrétne, vecne vymedzil). Skutočnosť, že obvinený nie je spokojný s obsahom odpovedí MUDr. P. T. na otázky súdu je opäť vecou hodnotenia dôkazov a námietkou skutkového charakteru. Navyše súd prvého stupňa (s ktorého závermi sa krajský súd stotožnil), ako to plynie z jeho rozsudku (najmä strana 21 rozhodnutia okresného súdu) svoje závery o vine obvineného vo vzťahu k ublíženiu na zdraví o závery svedka MUDr. P. T. ani neoprel (nepoužil ich), keďže dotknutý svedok sa vyjadroval najmä k otázke znásilnenia, zo spáchania ktorého obvinený uznaný vinným nebol.

Obdobne tak obvinený bližšie nekonkretizoval v čom boli záznamy európskeho informačného systému registra trestov pozmenené a v čom nezodpovedajú skutočnosti. Z predloženého spisu je zrejmé, že súdy nižšieho stupňa vychádzali v tomto smere z oficiálnych údajov a oficiálnych zdrojov a nič (okrem tvrdenia obvineného) nenasvedčuje tomu, že by nezodpovedali skutočnosti.

Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa nenájdenia stôp krvi poškodenej je potrebné uviesť, že ide taktiež o námietky skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho prieskumu vylúčené. Súdy prvého stupňa do svojich skutkových záverov, obsiahnutých v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného súdu, s ktorými sa krajský súd bez výhrad stotožnil, nezahrnul žiadne stopy krvi, pričom takto ustálený skutkový stav, ako to už bolo vyššie uvedené, najvyšší súd ako súd dovolací nie je oprávnený preskúmať a ani meniť.

Vyššie uvedenými skutočnosťami preto obvinený dovolacie dôvody plynúce z ustanovení § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Pokiaľ obvinený namieta porušenie svojho práva na obhajobu závažným spôsobom tým, že počas tlmočenia došlo k pozmeneniu obsahu a významu jeho vyjadrení, k tomu je potrebné taktiež uviesť, že dovolateľ nijakým spôsobom nekonkretizoval, ktoré jeho konkrétne vyjadrenie bolo pozmenené a aký konkrétny vplyv táto zmena mala na výsledok dokazovania a tým na práva a postavenie obvineného. Ako to už bolo opakovane uvedené, dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním, nie je preto úlohou dovolacieho súdu, aby namiesto obvineného vyhľadával konkrétne chyby v tlmočení alebo preklade a domýšľal si, aký konkrétny dopad na práva a postavenie obvineného tieto chyby mali. Na tomto mieste si je taktiež nutné uviesť, ako to už bolo vyššie uvedené, že nie každé porušenie práva na obhajobu napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale len porušenie zásadné, významné, majúce zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obvineného. Dovolateľ však v prejednávanej veci na konkrétne chyby v tlmočení, či preklade nepoukázal a neuviedol, aký dopad na jeho práva a postavenie tieto chyby mali, preto ani nebolo možné posúdiť ich závažnosť a význam.

Naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] videl obvinený okrem iného aj v tom, že súdy nižšieho stupňa nevykonali ním navrhované dôkazy vrátane

výsluchu MUDr. B. V. a zasahujúceho na mieste činu policajta, v dôsledku čoho boli v rozpore s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku vykonané dôkazy len v jeho neprospech.

K vyššie uvedeným námietkam je však potrebné uviesť, že za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila („argumenta ponderantur, non numerantur“). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 5Tdo/54/2019, 4Tdo/34/2018).

Vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku obvinený je síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 116/2014).

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa na strane 23 a 24 (s ktorým sa krajský súd bez výhrad stotožnil) plynie, že okresný súd vykonanie dôkazov navrhovaných obvineným odmietol z dôvodu, že ich považoval za nadbytočné s tým, že skutkový stav bol v dostatočnej miere objasnený vykonaným dokazovaním, pričom z dôvodov jeho rozhodnutia, ako to už bolo vyššie naznačené plynie, o ktoré dôkazy oprel svoj záver o vine obvineného a akými úvahami sa pri vyvodení tohto záveru riadil.

Z uvedeného je teda zrejmé, že súdy nižšieho stupňa sa dôkaznými návrhmi obvineného zaoberali, procesne na ne reagovali a v dôvodoch svojich rozhodnutí vysvetlili, prečo im nevyhoveli, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy súdov nižšieho stupňa o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnú, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie publikované pod číslom R 7/2011).

Vyššie uvedenými skutočnosťami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Z predloženého spisu je taktiež zrejmé, že obvinenému bolo umožnené na hlavnom pojednávaní klásť otázky vypočúvaným osobám, ako aj vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, čo obvinený aj využíval, preto ani z tohto uhla pohľadu k naplneniu vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] nedošlo a jeho naplnenie neopodstatňuje ani všeobecné, bez bližšej konkretizácie námietky v tom smere, že obvinenému nebolo umožnené položiť sto ďalších otázok. Bez uvedenia konkrétnej otázky, ktorej položenie nebolo obvinenému umožnené a bez uvedenia, aký dopad jej nepoloženie malo na práva a postavenie obvineného, nie je možné naplnenie namietaného dovolacieho dôvodu posúdiť, pritom je vecou obvineného, kvalifikovane zastúpeného obhajcom, ktorý je navrhovateľom dovolacieho konania, aby svoje dovolanie, pokiaľ chce iniciovať dovolacie konanie, oprel o konkrétne dovolacie námietky spôsobilé posúdenia v dovolacom konaní.

Ani týmito skutočnosťami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Vzhľadom na to, že obvinený K. P. M. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.